

REFERAT Psykiatri- og socialudvalget d. 09-10-2019

Mødedato Onsdag d. 09. oktober 2019 kl. 13:00

Mødested Psykiatriens Hus, lokale Samsø Syd, Bygn.12, MarselisborgCentret, P.P.
Ørums Gade 11, 8000 Aarhus C

Indholdsfortegnelse

Præsentation af Psykiatriens Hus i Aarhus (kl. 13:00-14:15) #.....	3
Oplæg om etablering og understøttelse af tværsektorielle partnerskaber (kl. 14:15-14:35) #.....	4
Drøftelse af samarbejdet med kommunerne på psykiatriområdet #.....	5
Inddragelse af civilsamfundet på psykiatriområdet #.....	6
Anlægsbevilling til ny døgnrehabiliteringsenhed på Tagdækkervej i Hammel.....	9
Målbilledet for socialområdet.....	11
Orientering om påtænkte bemærkninger til Herning Kommune vedrørende evt. overtagelse af Nørh	12
Opfølgning på dialogmøde med Specialområde Socialpsykiatri Voksne #.....	14
Opfølgning på fællesmøde med Aarhus Kommunes Social- og Beskæftigelsesudvalg #.....	15
Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #.....	16
Gensidig orientering #.....	17

Punkt 1: Præsentation af Psykiatriens Hus i Aarhus (kl. 13:00-14:15) #

1-00-30-18

Sagsfremstilling

Mødet holdes i mødelokale "Samsø Syd og Nord" i bygning 12, MarselisborgCentret, P. P. Ørumsgade 11, 8000 Aarhus C.

Der er vedlagt et kort over MarselisborgCentret med angivelse af bygning 12 samt parkeringspladser. Der er gratis parkering på området, men I skal registrere bilen på en iPad, når I kommer ind i bygning 12.

På mødet vil ledende overlæge Farahna Harees, Afdeling for Depression og Angst, Aarhus Universitetshospital Psykiatrien, samt Tanja Prlac Jessen og Dorthe Mikkelsen, der er henholdsvis den regionale leder og den kommunale leder i Psykiatriens Hus, præsentere tankerne bag etableringen af Psykiatriens Hus i Aarhus, processen for etablering af huset og funktionerne i huset. De vil her blandt andet også komme ind på samarbejde med civilsamfundet i huset.

Der afsluttes med en rundvisning i Psykiatriens Hus i Aarhus.

Der er afsat ca. en time og 15 minutter til præsentationen af Psykiatriens Hus, inklusiv rundvisning.

Til orientering er der vedlagt to pjecer om nogle af tilbuddene i Psykiatriens Hus: Brugerstyrede tilbud og Åben dialog.

Beslutning

Tanja Prlac Jessen og Dorthe Mikkelsen, henholdsvis regional leder og kommunal leder i Psykiatriens Hus i Aarhus, præsenterede visionerne for Psykiatriens Hus og gennemgik funktionerne i huset.

Tanja Prlac Jessen og Dorthe Mikkelsen fortalte endvidere, om samarbejdet med frivillige og civilsamfundet i Psykiatriens Hus og om planerne for at udbygge dette samarbejde. Blandt andet ved øget inddragelse af pårørende i huset. Der blev i den forbindelse også orienteret om planerne for at udvide aktiviteterne i huset i dagtimerne.

Det er endnu for tidligt at sige noget konkret om, hvordan etableringen af Psykiatriens Hus medvirker til at aflaste Aarhus Universitetshospital Psykiatrien, men det er opfattelsen, at der er en effekt både i forhold til den regionale psykiatri og de kommunale tilbud. Hertil kommer, at mange borgere giver udtryk for, at de oplever det som en gevinst at være tilknyttet Psykiatriens Hus frem for et hospital.

Der var afslutningsvis en rundvisning i Psykiatriens Hus.

Marianne Karlsmose og Niels Erik Iversen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Oversigtskort over MarselisborgCentret

Brugerstyrede tilbud

Åben dialog

Punkt 2: Oplæg om etablering og understøttelse af tværsektorielle partnerskaber (kl. 14:15-14:35) #

1-00-30-18

Sagsfremstilling

Chefkonsulent Henrik Vest Sørensen, Regional Udvikling, giver et oplæg om etablering og understøttelse af tværsektorielle partnerskaber.

Henrik Vest Sørensen fortæller om Regional Udviklings erfaringer med at arbejde i partnerskaber. Herunder hvordan de opbygges, samarbejdet drives, og hvordan det kan lykkes at holde fokus på de fælles mål. Henrik Vest Sørensen vil også komme ind på nogle af de fælder, der kan være i det at arbejde i partnerskaber, og som er vigtige at have sig for øje, når man sammen skal opnå succes.

Oplægget har til formål at inspirere udvalget til de efterfølgende politiske drøftelser af samarbejdet med kommunerne på psykiatriområdet og samarbejdet med civilsamfundet.

Der er afsat 20 minutter til punktet.

Beslutning

Udvalget tog oplægget om partnerskaber til efterretning. Udvalget tilkendegav, at der på psykiatri- og socialområdet kan være gode muligheder i den tilgang til tværsektorielt samarbejde, der ligger i partnerskabstankegangen.

Marianne Karlslose var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 3: Drøftelse af samarbejdet med kommunerne på psykiatriområdet

1-31-72-139-16

Resume

Psykiatri- og socialudvalget har ønsket en drøftelse af samarbejdet med kommunerne på psykiatriområdet. Der vedlægges et notat, der opridser de store linjer i samarbejdet, som baggrund for Psykiatri- og Socialudvalgets drøftelse.

Direktionen indstiller,

at psykiatri- og socialudvalget drøfter samarbejdet med kommunerne på psykiatriområdet.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget har ønsket en drøftelse af samarbejdet med kommunerne på psykiatriområdet. Administrationen har som baggrund for drøftelsen udarbejdet et baggrundsnotat, der dels beskriver den formelle organisering af samarbejdet og dels opridser en række eksempler på, hvordan samarbejdet konkret foregår.

Baggrundsnotatet omfatter således:

- Den formelle organisering af regionens samarbejde med kommunerne
- Redegørelse for psykiatri og Sundhedsaftalen 2019-2013
- Beskrivelse af alliancen om den nære psykiatri
- Beskrivelse af "Psykiatrhuse"
  - Psykiatriens Hus i Silkeborg
  - Psykiatrien i Nordvest
  - Psykiatriens Hus i Aarhus Kommune
  - Samsø Sundheds- og Akuthus
- Beskrivelse af brobyggerfunktioner i Skanderborg Kommune og Aarhus Kommune
- Rammepapir om samarbejdet om udgående ambulante teams i voksenpsykiatrien
- Fælles udrykningsteams (FUT) i samarbejde med politiet

Baggrundsnotatet er ikke en udtømmende oversigt over samarbejdet mellem region og kommuner på psykiatriområdet, men ridser de store linjer op. Derudover er psykiatrilæden i gang med at planlægge besøg i de enkelte kommuner for at få en tættere dialog om samarbejdet på psykiatriområdet og derved sikre en bedre sammenhæng mellem region og kommune.

I forhold til udviklingen af samarbejdet med kommunerne henledes opmærksomheden blandt andet på rammepapiret om samarbejdet om udgående ambulante teams i voksenpsykiatrien. Dette rammepapir forventes at medføre en betydelig styrkelse af samarbejdet, såfremt det politisk vedtages. Udgangspunktet er, at rammepapiret vil danne rammen om samarbejdet for de udgående ambulante teams med alle regionens kommuner.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede samarbejdet med kommunerne på psykiatriområdet og aftalte, at administrationen skal afsøge interessen for stærkere partnerskaber på psykiatriområdet. Udvalget skal på den baggrund have en ny drøftelse af samarbejdet med kommunerne.

Marianne Karlsmose var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Baggrundsnotat om samarbejder med kommunerne

Punkt 4: Inddragelse af civilsamfundet på psykiatriområdet

1-31-72-139-16

Resume

Udvalg for nære sundhedstilbud har ønsket en undersøgelse af, hvordan der arbejdes med inddragelse af civilsamfundet i Region Midtjyllands psykiatriservice, herunder med begrebet "livsvenner". Psykiatri- og socialudvalget har samtidig ønsket en drøftelse af inddragelse af og samarbejde med civilsamfundet.

Der arbejdes med en lang række tiltag for inddragelse af civilsamfundet i psykiatriservicene i samarbejde med kommunerne. Både i forhold til inddragelse af patient- og pårørendeorganisationer samt de enkelte borgere i form af pårørende og brugere samt tidligere brugere. Der arbejdes konkret med en række tiltag, der skal sikre civilsamfundet tilstedeværelse i psykiatriservicene. Derudover beskrives begrebet "livsvenner", og det sættes i forhold til Region Midtjyllands lignende arbejde med denne type af indsatser.

Direktionen indstiller,

at inddragelse af civilsamfundet på psykiatriområdet i Region Midtjylland drøftes, og

at undersøgelse af inddragelse af civilsamfundet i Region Midtjyllands psykiatriservice tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Udvalg for nære sundhedstilbud ønskede på sit møde den 13. marts 2019, at det undersøges, hvordan der arbejdes med inddragelse af civilsamfundet i Region Midtjyllands psykiatriservice, herunder begrebet "livsvenner".

Derudover har psykiatri- og socialudvalget på sit møde den 4. juni 2019 i forbindelse med et foretræde ved Gallo Kriserådgivning aftalt, at udvalget skal have en drøftelse af inddragelse og samarbejde med civilsamfundet.

Psykiatriservice i Region Midtjylland

Region Midtjylland har tre psykiatriservice:

- Psykiatriens Hus i Aarhus
- Psykiatriens Hus i Silkeborg
- Psykiatrien i Nordvest.

Psykiatriservicene i Region Midtjylland er fællesskaber, hvor ressourcer mobiliseres for at give borgerne det bedst mulige tilbud. De fungerer i mange henseender som en paraply for de lokale og ambulante tilbud samt indsatser, der findes i kommunerne og i Regionspsykiatrien. Samtidig etableres sammentænkte tilbud på tværs af kommuner og region med placering i psykiatriservicet.

Eksisterende tiltag i psykiatriservicene

Psykiatrien i Region Midtjylland arbejder med en række initiativer, der skal inkludere og øge samarbejdet med civilsamfundet i psykiatriservicene. De konkrete initiativer er yderligere beskrevet i vedlagte notat.

Der arbejdes i et vist omfang med forskellige forudsætninger for samarbejdet med civilsamfundet i de enkelte psykiatriservice, da samarbejdskommunerne er forskellige, og nogle psykiatriservice har været etableret i længere tid.

Psykiatriens Hus i Silkeborg

Eksisterende samarbejde

Psykiatriens Hus i Silkeborg har en flerårig praksis for samarbejde med Frivilligcentret i Silkeborg, hvor der er igangsat nogle konkrete initiativer blandt andet med deltagelse i aktiviteter som bagning, gåture, se film, spille spil mv. Der bliver desuden sammen med flere organisationer i Silkeborg Kommune (Sind, Bedre Psykiatri, Silkesind, Bag krigens ansigter mv.) arrangeret "Sindets dag" og temaaftener i Psykiatriens hus i Silkeborg.

Mulighed for øget samarbejde

Psykiatriens Hus i Silkeborg er i gang med at undersøge muligheden for at nedsætte en tænketank, hvor både personer fra civilsamfundet og det "almindelige" samfund inviteres. Målet med dette er blandt andet fortsat at udvikle Psykiatriens Hus med inspiration fra borgere og samarbejdspartnere samt en udvidelse af idekataloget for huset med fremtidige tilbud, som skaber mening og kvalitet for borgerne.

Psykiatrien i Nordvest

Eksisterende samarbejde

Psykiatrien i Nordvest er startet den 1. juni 2018 og har indgået et tæt samarbejde med Sind og Bedre Psykiatri, hvor der afholdes fire årlige samarbejds møder samt en række fælles temadage og aktiviteter.

Mulighed for øget samarbejde

Psykiatrien i Nordvest har igangsat et arbejde med henblik på etablering af peer-uddannelse og recovery-skole i samarbejde med Sind inspireret af andre psykiatriluges erfaringer.

Psykiatriens Hus i Aarhus

Eksisterende samarbejde

Psykiatriens hus i Aarhus er startet i februar 2019. Derfor er samarbejdet med civilsamfundet i den indledende fase, men er allerede skrevet ind i visionen for Psykiatriens Hus i Aarhus. Det fremgår således af visionen, at Psykiatriens Hus i Aarhus vil skabe rammerne for netværksdannelse i og udenfor huset gennem et aktivt samarbejde med frivillige bruger- og pårørendeorganisationer. Dette skal blandt andet ske ved at tilbyde udlån af husets lokaler til frivilligt bårne og brugerstyrede aktiviteter og derved skabe et rum for interessebårne aktiviteter og netværksdannelse. Det kan eksempelvis være kaffeklubber, kreative værksteder, sangkor, litteraturkreds eller sportsaktiviteter.

Det første skridt i forhold til at realisere visionen blev taget den 21. august 2019, hvor der blev inviteret interesserede frivillige organisationer fra Aarhus Kommune til møde med Psykiatriens Hus i Aarhus.

20 organisationer deltog i workshoppen, hvor blandt andre Gallo Kriserådgivning deltog. Følgende er en række eksempler på forslag, der kom på dagen:

- Gå ud sammen og bruge byens tilbud med Psykiatriens Hus som mødested.
- Formidling af information i Psykiatriens Hus om de mange tilbud, som de frivillige organisationer har.
- De frivillige kan skabe liv i Psykiatriens Hus sene eftermiddage og aftener med aktiviteter, f.eks. træningsgrupper eller fællesspisning.
- Social Sundhed kan have udgangspunkt fra Psykiatriens Hus og fungere som "rugekasse" for fremtidens sundhedsprofessionelle, herunder samarbejde mellem Åben Fleksibel Rådgivning og Social Sundhed.
- Fælles temadage (værksteder) f.eks. mellem Spor (senfølger efter seksuelt misbrug) og psykiatrien.

Desuden er man i Psykiatriens Hus i gang med at tilknytte frivillige til huset. Dette er eksempelvis i form af pårørende, tidligere brugere eller andre interesserede, som kan bidrage med forskellige aktiviteter/indsatser i huset sammen med brugerne af huset.

Alliancen om den nære psykiatri

Eksisterende samarbejde

Der er i Region Midtjylland dannet en fælles alliance om den nære psykiatri, hvor der er indgået brede partnerskaber mellem de 19 midtjyske kommuner, Region Midtjylland, PLO-Midtjylland (Praktiserende Lægers Organisation) samt bruger- og pårørendeorganisationer indenfor psykiatrien. Der er i den forbindelse nedsat en styregruppe med repræsentation af alle parterne, hvor konkret SIND og Red Barnet er repræsenteret i styregruppen. Alliancen er forankret i Kommunekontaktrådet og regionsrådet. De første indsatsområder blev prioriteret i regi af Sundhedskoordinationsudvalget og er henholdsvis mental sundhed hos børn og unge samt voksne borgere med svær psykisk sygdom. Alliancen har udarbejdet en række initiativer, der udvikles og afprøves i forskelligt regi i regionen. Bruger- og pårørendeorganisationer er løbende blevet inddraget i arbejdet og anses for en essentiel del af Alliancen om den nære psykiatri.

Mulighed for øget samarbejde

Styregruppen for Alliancen om den nære psykiatri arbejder på at sikre et bredt ejerskab af Alliancen blandt parterne, herunder bruger- og pårørende organisationer. Dette er især vigtigt, fordi der er en lang række bruger- og pårørendeorganisationer, der er relevante i Alliancens arbejde. Der er bl.a. planlagt en bruger- og pårørende workshop i november 2019, hvor foreninger og organisationer inviteres og har mulighed for at komme med input til det videre arbejde i Alliancen og kan byde ind med henblik på at udvikle den nære psykiatri i regionen. Derudover afholdes der en politisk konference i januar 2020, hvor bruger- og pårørendeorganisationer også vil være repræsenteret.

Yderligere samarbejde med civilsamfundet indenfor psykiatriområdet

Region Midtjylland har udover ovenstående en række formaliserede samarbejder med civilsamfundet i form af både administrative og politiske dialogfora.

Regionsrådet har nedsat Det regionale kontaktforum på psykiatriområdet, hvor en række foreninger er repræsenteret i form af SIND, LAP Midtjylland, Depressionsforeningen, Landsforeningen Autisme og OCD-foreningen samt politikere fra regionsrådet. Kontaktforummet anvendes til at drøfte indhold og udførelse af tiltag, der vedrører psykiatriområdet i regionen. Derudover har Psykiatri og Social etableret Psykiatriens patient- og pårørendepanel, der høres i forhold til patienter og pårørendes oplevelser med patientforløb i psykiatrien.

Afslutningsvis har regionsrådet på møde den 25. september 2019 godkendt en samarbejdsaftale mellem Region Midtjylland og SIND pårørenderådgivning vedrørende psykoedukationsforløb for pårørende til psykisk sårbare. Der

er afsat 250.000 kr. årligt til arbejdet.

Livsvener

Begrebet livsvener stammer fra Zimbabwe, hvor der er store udfordringer i forhold til den mentale sundhed blandt befolkningen. I 2018 blev det opgjort, at der var 12 psykiatere i hele landet med en befolkning på 16 mio. indbyggere, dvs. 1,5 mio. personer pr. psykiater.

Grundet de økonomiske og kapacitetsmæssige udfordringer blev "The Friendship Bench" igangsat for at afhjælpe problematikken gennem uddannelse af bedstemødre indenfor samtaleterapi. Siden 2006 er der blevet uddannet over 400 bedstemødre i evidensbaseret samtaleterapi, hvilket derfor tilbydes som en gratis service i en lang række områder i Zimbabwe.

Der blev i 2016 udgivet resultater af en videnskabelig undersøgelse af indsatsen i forhold til depression, hvor 600 mennesker med depressionssymptomer blev opdelt i to grupper. Undersøgelsen påviste mindskede symptomer for depression for den ene gruppe (livsvener) i forhold til kontrolgruppen (ingen livsvener). Indsatsen er siden spredt til en række andre lande, hvor man har justeret på indsatsen. Eksempelvis er en tilsvarende indsats igangsat i New York, hvor man har uddannet en lang række indbyggere med forskellig baggrund, som selv har erfaringer med (og overkommet) misbrug, depression eller lignende livsudfordringer.

I Region Midtjylland har man igangsat et lignende projekt, som er et satspuljeprosjekt i et samarbejde med Randers, Viborg og Aarhus kommuner, hvor man har etableret peer-uddannelse og recovery-skoler. Tiltag, der nu er permanentgjort. Peer-medarbejdere er personer, der har levede erfaringer indenfor psykiatrien, og som efterfølgende har taget en peer-uddannelse, hvor de bliver i stand til at hjælpe og støtte nuværende patienter. Siden 2014 er der uddannet 130 peers i de tre recovery-skoler, og 25 nye er lige optaget og påbegynder uddannelsen snarest.

Peer-medarbejderne er ansat i både regionspsykiatrien og i kommunerne. Peer-medarbejdernes primære opgave er intentionel kontakt og at skabe genkendelse og håb. Forskning viser, at peer-støtte er et helt centralt element i det at komme sig af psykisk sygdom – både for peer-medarbejderen selv og for de patienter/borgere, som de er i kontakt med. En ny satspulje fra Sundhedsstyrelsen 2019-2022 betyder, at der nu arbejdes på at udbrede peer-uddannelse og recovery-skoler til de øvrige kommuner i Region Midtjylland.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede inddragelse af civilsamfundet på psykiatriområdet i Region Midtjylland og tog undersøgelse af inddragelse af civilsamfundet i Region Midtjyllands psykiatriske til efterretning.

Udvalget aftalte, at man vil invitere civilsamfundet til en udviklingsworkshop med henblik på at få input til udviklingen af samarbejdet mellem regionen og civilsamfundet. Workshoppen arrangeres i samarbejde med det nye midlertidige udvalg vedrørende samarbejde med civilsamfundet.

Det blev endvidere aftalt, at udvalget i forlængelse af udviklingsworkshoppen med aktører fra civilsamfundet skal drøfte muligheden for at indgå deciderede partnerskaber.

Marianne Karlsmose var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Samarbejde mellem civilsamfundet og psykiatriske

Punkt 5: Anlægsbevilling til ny døgnrehabiliteringsenhed på Tagdækkervej i Hammel

1-60-73-9-16

Resume

Der er nu gennemført en vellykket licitation for etablering af en ny døgnrehabiliteringsenhed på Tagdækkervej i Hammel. Den A.P. Møllerske Støttefond har endvidere meddelt tilsagn om en donation fra programmet "Socialt byggeri med målbar effekt" på i alt 9,59 mio. kr. til medfinansiering af anlægsprojektet og evaluering af projektet. Der søges om anlægsbevilling og indtægtsbevilling til gennemførelse af projektet.

Direktionen indstiller,

at der gives anlægsbevilling og finansiering til etablering af ny døgnrehabiliteringsenhed på Tagdækkervej i Hammel jf. bevillingsskemaet.

Sagsfremstilling

På mødet den 27. februar 2019 godkendte regionsrådet et projektforslag for en ny døgnenhed efter Servicelovens § 107 til specialiseret rehabilitering af borgere med kompleks erhvervet hjerneskade på Tagdækkervej i Hammel. Det blev samtidig godkendt, at projektet skulle udbydes i licitation, og at den endelige anlægsbevilling skulle godkendes efterfølgende. Nu foreligger der et resultat af licitationen, og der er kommet en tilbagemelding på administrationens projektansøgning til Den A.P. Møllerske Støttefond, således at grundlaget er klar til at søge anlægsbevilling til gennemførelse af projektet.

Den nye døgnrehabiliteringsenhed, som er specialdesignet til intensiv døgnrehabilitering af borgere med kompleks erhvervet hjerneskade, er projekteret med en høj kvalitet efter principperne om "helende arkitektur". Byggeriet omfatter 1.599 kvadratmeter fordelt på to etager med ti boliger og fællesrum, fysioterapi, træningsrum, samtalerum, kontorer og mødelokaler. Projektet tager afsæt i en målsætning om, at byggeriet sammen med en faglig opgradering vil føre til forbedrede resultater af rehabiliteringsindsatsen gennem mere intensive og bedre rehabiliteringsforløb. Dette indebærer, at der i byggeriet skabes naturlige træningsmuligheder "alle steder", og at der med byggeriet er skabt mulighed for regulering af stimuli bl.a. i form af lys, lyd, materialer og farver for at understøtte velvære, koncentration og mentalt overskud.

Byggeriet indebærer en række særindretninger blandt andet i form af loftslifte, døgnrytmelys og ekstra lyddæmpning. Endvidere indrettes fire boliger med ekstra plads til bariatriske borgere (borgere med vægt over 130 kilo). Der er som bilag vedlagt 3D tegninger fra hovedprojektet.

Licitationen er forløbet planmæssigt med tilbud, der gør, at den forventede anlægsramme på i alt 41 mio. kr. kan overholdes ved opførelse af den nye døgnrehabiliteringsenhed på Tagdækkervej.

Den A.P. Møllerske Støttefond har meddelt tilsagn om en donation fra programmet "Socialt byggeri med målbar effekt" på i alt 9,59 mio. kr. til medfinansiering af anlægsprojektet (7,95 mio. kr.) og til evaluering af projektet (1,64 mio. kr.). Af donationen skal der afholdes 17,5 % i fondsmoms, svarende til 1,391 mio. kr. for anlægsfinansieringen og 0,287 mio. kr. for donationen til evalueringen. Bevillingen indebærer støtte til:

- En høj arkitekttonisk standard, herunder krav til konstruktive elementer og materialer.
- Indretning af elementer, som giver mulighed for regulering af stimuli – konkret til installation af døgnrytmebelysning.
- Særlige faciliteter til træning i miljøet – indretning af træningsterrasse.
- Evaluering af effekterne af det specialdesignede byggeri (ved DEFACTUM)

Det er aftalt at nedsætte en administrativ styregruppe sammen med Den A.P. Møllerske Støttefond, som følger byggeprojektet og evalueringen med hensyn til fremdrift, tidsplaner, kvalitet og økonomi.

Byggeriet forventes påbegyndt i efteråret 2019 og ibrugtagningen forventes at kunne ske primo 2021.

Der er tidligere bevilget i alt 2,35 mio. kr. til projektering af projektet. Der søges nu en anlægsbevilling på 40,041 mio. kr. fordelt i perioden 2019-2021. Den samlede udgiftsbevilling bliver således på 42,391 mio. kr., og fratrukket fonds-momsen vil der således være i alt 41,0 mio. kr. til gennemførelse af projektet.

Tabel 1. Oversigt over bevilling, rådighedsbeløb.					
1.000 kr.	Flerårig anlægsbevilling ¹	Rådighedsbeløb			
		2019, indeks 104,8	2020, indeks 104,8	2021, indeks 104,8	2022, indeks 104,8
<i>Bevillingsændringer²</i>					
Tagdækkervej, opførelse af ny rehabiliteringsenhed	40.041	4.650	29.391	6.000	
Indtægt: Donation fra den A.P. Møllerske Støttefond	-7.950		-7.950		
Ramme til udvikling af sociale tilbud		-4.650	-21.441	-6.000	
Ændring af anlægsbevilling	-32.091				
Total	0	0	0	0	0
¹ Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har givet bevilling til et anlægsprojekt ² + = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter					

Efter denne udmøntning vil der i 2019 restere 41,541 mio. kr. på rammen til udvikling af sociale tilbud. I 2020 vil der restere 19,767 mio. kr., og i 2021 vil der efter udmøntningen restere 43,908 mio. kr. på rammen til udvikling af sociale tilbud.

Beslutning

Psykatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at der gives anlægsbevilling og finansiering til etablering af ny døgnrehabiliteringsenhed på Tagdækkervej i Hammel jf. bevillingsskemaet.

Marianne Karlsmose var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet den 27. februar 2019: Regionsrådet godkendte projektforslag og udbud af ny døgnrehabiliteringsenhed på Tagdækkervej i Hammel

Regionsrådet den 25. oktober 2017: Regionsrådet gav projekteringsbevilling til opførelse af ny døgnrehabiliteringsenhed på Tagdækkervej i Hammel

Bilag

Tagdækkervej i Hammel 3D Visualiseringer

Punkt 6: Målbilledet for socialområdet

1-30-76-12-17

Resume

I opfølgningen på målbilledet på socialområdet gives et overblik over resultater for indikatorerne i målbilledet for det regionale socialområde.

Direktionen indstiller,

at status for målbilledet på socialområdet tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Målbilledet på socialområdet er et styrings- og dialogredskab, som udstikker den overordnede vision og de underliggende strategispør og mål for socialområdet i Region Midtjylland. Målbilledet er rammen for en flerårig planlægning af de socialfaglige indsatser på området.

Den overordnede vision i målbilledet udtrykker ønsket om at støtte den enkelte borger til en tilværelse som aktiv medborger. Socialområdet er til for den enkelte borger, og målet er at møde og støtte borgeren til en aktiv tilværelse med udgangspunkt i den enkelte borgers forudsætninger og ressourcer. Denne vision udkrystalliseres i tre delstrategier og syv mål. Målbilledet indeholder 13 indikatorer, som konkretiserer de syv mål i målbilledet.

Dataene i målbilledet stammer primært fra Socialtilsynets tilsynsrapport med undtagelse af de belægningsmæssige og økonomiske data. Der er i 2019 igangsat et arbejde med at gentænke og udvikle nye indikatorer til afrapportering på målbilledets mål, der i mindre grad afhænger af data fra Socialtilsynet.

Målbilledet for 2. kvartal 2019

Der er udgivet to tilsynsrapporter fra Socialtilsynet i 2019 om specialområder. Det er for Specialområde Socialpsykiatri Voksne (SVO) og Specialområde Børn og Unge (SBU).

Socialtilsynene vurderer tilbuddenes kvalitet ud fra en kvalitetsmodel, der har til formål at sikre en systematisk og målrettet faglig vurdering af tilbuddenes kvalitet. Socialtilsynene scorer således hvert eneste specialområde (Specialområde Kommunikation og Undervisning undtaget) ud fra en lang række indikatorer. Relevante indikatorer er udvalgt på målene i målbilledet. Målingen foretages af tilsynet på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er "lavt" og 5 er "højt". Scoren i afrapporteringen er et gennemsnit af alle scorer på tværs af specialområderne.

Socialtilsynene foretager en scoring af hvert enkelt specialområde hvert år. Scoren er ikke et gennemsnit af alle områdets afdelinger, men et udtryk for laveste fællesnævner på alle afdelinger. Det betyder, at en afdeling, der klarer sig dårligt, vil trække det samlede tal for specialområdet ned.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget indstiller til forretningsudvalget,

at status for målbilledet på socialområdet tages til efterretning.

Marianne Karlsrose var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Målbillede socialområdet - 2. kvartal 2019

Punkt 7: Orientering om påtænkte bemærkninger til Herning Kommune vedrørende evt. overtagelse af Nørholm #

1-30-73-95-19

Resume

Administrationen har udarbejdet et udkast til bemærkninger til Herning Kommune foranlediget af kommunens overvejelser om overtagelse af døgntilbuddet Nørholm. Bemærkningerne planlægges fremsendt den 10. oktober 2019, således at de kan indgå i dagsordenmaterialet til næste møde i kommunens Social- og Sundhedsudvalg den 23. oktober 2019.

Direktionen indstiller,

at orienteringen om administrationens bemærkninger til Herning Kommune tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Herning Kommunes Social- og Sundhedsudvalg har på møde den 20. august 2019 behandlet en indstilling om at overtage Region Midtjyllands døgntilbud Nørholm i Herning. Det blev på mødet besluttet, at "der indledes en dialog med Region Midtjylland med henblik på et mere detaljeret beslutningsgrundlag".

Der har på den baggrund været holdt et indledende møde om sagen på administrativt niveau med Herning Kommune. Det er på mødet aftalt, at Region Midtjylland bidrager med faktuelle oplysninger og bemærkninger, som herefter vil indgå som materiale i forbindelse med dagsorden til mødet i kommunens Social- og Sundhedsudvalg den 23. oktober 2019.

Nørholm er et højt specialiseret tilbud med 35 døgnpladser til borgere med udviklingshæmning og problemskabende adfærd, heraf mange med domsanbringelse. Tilbuddet indgår i Specialområde Udviklingshæmmede og ADHD, og Nørholm står med 35 døgnpladser for ca. 49 % af specialområdets døgnkapacitet til udviklingshæmmede med problemskabende adfærd, og ca. 32 % af specialområdets samlede kapacitet. Nørholm har aktuelt indskrevet borgere fra 16 kommuner.

Af de 35 borgere på Nørholm har 16 en dom. Der er tale om anbringelsesdomme eller andre typer af domme bl.a. for voldtægt, vold og trusler, manddrab, brandstiftelse og røveri. Herning kommune har indskrevet 12 borgere på Nørholm. Efterspørgslen efter døgnpladser i de specialiserede miljøer for udviklingshæmmede med problemskabende adfærd har i de senere år været stigende. Dette skyldes til dels en generel stigning i antallet af domfældte udviklingshæmmede, men også at flere kommuner erfaringsmæssigt er udfordret i forhold til at rumme udviklingshæmmede med problemskabende adfærd og dom i egne døgntilbud.

Administrationen har udarbejdet vedlagte udkast til bemærkninger til Herning Kommune. Det foreslås i bemærkningerne, at Herning kommune vælger andre løsninger end at overtage Nørholm som led i at opnå yderligere kapacitet til egne borgere og herved øge selvforsyningsgraden samt komplementere nuværende kapacitet på døgntilbudsområdet.

Det anføres således i bemærkningerne til Herning Kommune:

- at kommunen med de intentioner, som lægges til grund for overvejelserne, vil svække Nørholm som fagligt specialmiljø for udviklingshæmmede borgere med problemskabende adfærd og føre til at reducere udbuddet af pladser i et meget efterspurgt specialmiljø for borgere med udviklingshæmning og problemskabende adfærd, og
- at en eventuel overtagelse vil få uønskede afledte konsekvenser i form af en betydelig svækkelse af Specialområde Udviklingshæmning og ADHD's driftskapacitet på området. Driftskapaciteten er vigtig for, at specialområdet kan opretholde både stordriftsfordele og faglige specialkompetencer på nuværende niveau til gavn for både indskrevne borgere og handlekommuner.

Det foreslås, at Herning Kommune i stedet for at overtage Nørholm indgår i et samarbejde om at udskrive borgere, som aktuelt er indskrevet på Nørholm, til kommunale tilbud, i det omfang dette også er et ønske fra borgeren. Samarbejdet vil herudover kunne omfatte kompetenceudvikling og konsulentbistand. Endvidere tilbydes et samarbejde om at opbygge yderligere kapacitet i tilknytning til Herning Kommunes nuværende døgntilbud eller ved

opførelse af nye døgnenheder ved aftale om anvendelse af Region Midtjyllands fleksible og mobile AT Home-boligkoncept.

Administrationens bemærkninger planlægges sendt til Herning Kommune den 10. oktober 2019, således at bemærkningerne kan nå at blive indarbejdet i dagsordenmaterialet til mødet i kommunens Social- og Sundhedsudvalg den 23. oktober 2019.

Såfremt Herning Kommunes Social- og Sundhedsudvalg beslutter at indstille, at kommunen overtager Nørholm, forventes Herning Byråd at behandle indstillingen på møde den 12. november eller allersenest den 17. december 2019.

Serviceoven giver kommunerne mulighed for at overtage regionale tilbud, der er beliggende i kommunen, en gang i hver valgperiode. Kommunalbestyrelsen, der ønsker at overtage et tilbud, skal senest den 1. januar i valgperiodens tredje år meddele dette til regionsrådet. I indeværende valgperiode er fristen derfor den 1. januar 2020.

Regionsrådsformanden har den 26. september 2019 rettet henvendelse til social- og indenrigsministeren med forslag om, at der hurtigst muligt indføres en "stand-still" periode, hvor muligheden for kommunale overtagelser af regionale sociale tilbud sættes i bero, indtil der ligger en afklaring af, hvordan de specialiserede sociale tilbud bedst kan sikres gennem en hensigtsmæssig opgavefordeling mellem kommune og region.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget tog orienteringen om administrationens bemærkninger til Herning Kommune til efterretning. Udvalget aftalte at sende et brev til Herning Kommunes Socialudvalg, hvor udvalget giver udtryk for bekymringer i forhold til en kommunal overtagelse af Nørholm.

Marianne Karlsrose var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Psykiatri- og socialudvalget blev på mødet den 11. september 2019 orienteret om et ønske fra Herning Kommunes Social- og Sundhedsudvalg om at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for overtagelse af døgntilbuddet Nørholm.

Bilag

Bemærkninger vedrørende påtænkt overtagelse af Nørholm

Punkt 8: Opfølgning på dialogmøde med Specialområde Socialpsykiatri Voksne #

1-00-30-18

Resume

Psykiatri- og socialudvalget har den 30. september 2019 holdt et dialogmøde med de ansatte i Specialområde Socialpsykiatri Voksne. Udvalget drøfter og samler op på dialogmødet.

Direktionen indstiller,

at dialogmødet med Specialområde Socialpsykiatri Voksne den 30. september 2019 drøftes.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget har den 30. september 2019 holdt et dialogmøde med de ansatte i Specialområde Socialpsykiatri Voksne. Der deltog ca. 25 ansatte i dialogmødet.

Mødet var det første af udvalgets dialogmøder med de otte specialområder på socialområdet i Region Midtjylland. Udvalget har aftalt, at der efter hvert dialogmøde samles op på inputtene fra dialogmødet på det efterfølgende udvalgsmøde.

Da dialogmødet er udvalgets første dialogmøde på socialområdet, evaluerer udvalget ligeledes mødeformen for dialogmødet.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede dialogmødet med Specialområde Socialpsykiatri Voksne den 30. september 2019. Udvalget aftalte, at de næste dialogmøder afholdes efter samme fremgangsmåde som mødet med Specialområde Socialpsykiatri Voksne.

Marianne Karlsmose var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 9: Opfølgning på fællesmøde med Aarhus Kommunes Social- og Beskæftigelsesudvalg #

1-00-30-18

Resume

Psykiatri- og socialudvalget har den 2. oktober 2019 holdt et fællesmøde med Aarhus Kommunes Social- og Beskæftigelsesudvalg. Udvalget drøfter og samler op på fællesmødet.

Direktionen indstiller,

at psykiatri- og socialudvalget drøfter fællesmødet med Aarhus Kommunes Social- og Beskæftigelsesudvalg den 2. oktober 2019.

Sagsfremstilling

Psykiatri- og socialudvalget har den 2. oktober 2019 holdt et fællesmøde med Aarhus Kommunes Social- og Beskæftigelsesudvalg.

Udvalget drøfter og samler op på fællesmødet.

Det er vedlagt et internt referat fra fællesmødet. Referatet er pt. ikke godkendt af Aarhus Kommune.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede fællesmødet med Aarhus Kommunes Social- og Beskæftigelsesudvalg den 2. oktober 2019.

Udvalget aftalte, at der arbejdes videre med at undersøge muligheden for et fælles indspil til den kommende 10 års plan for psykiatrien, idet det forudsættes, at dette arbejde forankres i Sundhedskoordinationsudvalget og Kommunekontaktudvalget.

Udvalget bad administrationen om at vende tilbage med et forslag om, hvorledes en yderligere politisk dialog mellem kommunerne og udvalget kan struktureres.

Marianne Karlsmose var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 10: Forberedelse af møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg #

1-00-30-18

Resume

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Direktionen indstiller,

at emner til mødet i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg drøftes.

Sagsfremstilling

Drøftelse af emner til møderne i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Der var møde i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg den 19. september 2019. Det næste møde er den 8. november 2019.

Beslutning

Psykiatri- og socialudvalget drøftede emner til mødet i Danske Regioners Psykiatri- og Socialudvalg.

Marianne Karlsmose var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 11: Gensidig orientering #

1-00-30-18

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Forslag til årshjul for psykiatri- og socialudvalget

Der er vedlagt et forslag til oversigt over faste punkter til psykiatri- og socialudvalgets møder samt særlige punkter, som udvalget har bestilt.

Formålet med oversigten er at give et overblik over, hvornår sagerne forventes behandlet i udvalget hen over året.

Beslutning

Administrationen orienterede om status i forhold til ansøgninger til "Puljen til Udbredelse og forankring peers-indsatser til mennesker med psykiske lidelser i kommuner og regioner". Region Midtjylland vil dels ansøge om midler til oprettelse af peer-skoler sammen med en række kommuner og dels ansøge om midler til peers i retspsykiatrien. Psykiatri- og socialudvalget var enige i ansøgningerne.

Administrationen fremlagde et forslag til årshjul for Psykiatri- og socialudvalget, der skal give udvalget et overblik over de faste sager og andre særlige sager, som udvalget har initieret.

Administrationen orienterede om en invitation til Psykiatri- og socialudvalgets medlemmer til Fælles faglig samling i Specialområde Socialpsykiatri Voksne den 6., 7. og 8. november 2019.

Marianne Karlsmose var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Årshjul for psykiatri- og socialudvalget for 2020